

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARI
İKİNCİ DAİRE

PEKER/TÜRKİYE DAVASI (NO. 2)*
(42136/06)

STRAZBURG

12 Nisan 2011

© T.C. Dışışleri Bakanlığı, 2011. Bu gayriresmi özet çeviri Dışışleri Bakanlığı Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Dışışleri Bakanlığı Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı'na atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 42136/06 no’lu davanın nedeni Nurettin Peker adlı T.C. vatandaşının (“başvuran”) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (“AİHM”) 12 Ekim 2006 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme’nin (“AİHS”) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, AİHM önünde İstanbul Barosu avukatlarından İpek Kadirhan ve Gülizar Tuncer tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR DAVA OLAYLARI

A. Giriş

Başvuran 1966 doğumludur ve İstanbul’da yaşamaktadır. 19 Aralık 2000 tarihinde Türkiye’deki bazı cezaevlerinde güvenlik operasyonları yapılmış, operasyonlar sırasında çok sayıda mahkûm hayatını kaybetmiş, yüzlercesi de yaralanmıştır. Başvuranın hapis cezasını çekmekte olduğu Gebze Cezaevinde düzenlenen operasyonda yaşanan olaylar, taraflar arasında ihtilaflı olduğundan, ayrı başlıklar altında belirtilecektir.

B. Başvuranın olaylara ilişkin beyanı

19 Aralık 2000 günü saat sabah 5.00 sıralarında çok sayıda jandarma ana girişten cezaevine girmiş ve herhangi bir uyarıda bulunmadan ateş etmeye başlamıştır. O sırada başvuran koğuşunun hemen dışındaki koridordadır ve açılan ateş sonucu bacağından vurulmuştur. Aynı cezaevinde tutuklu bulunan bir doktor arkadaşı başvurana ilkyardım yapmıştır.

Mahkûmlar kendilerini korumak için barikat kurmuş, jandarmalar içeriye çeşitli gaz ve duman bombaları atmıştır. Jandarma ateş etmeye devam etmiştir. İş makineleri ile cezaevi çatısında büyük delikler açılmış, jandarma bu deliklerden içeriye kaynar su ve gaz püskürtmüştür.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe’ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Aynı gün akşam 7.00 sıralarında başvuran ve diğer yaralı mahkûmlar cezaevinin avlusuna götürülmüştür. Burada elleri kelepçelenen başvuran, 100 metre uzunluğunda, jandarmalarla çevrili bir insan koridorunda yerde sürüklenmiştir. Bu esnada jandarmalar bilincini kaybedene kadar başvurana vurmaya devam etmiştir. Cezaevi müdürü ve diğer sivil yetkililer mahkûmların kimlik belgelerini kontrol ederken bir jandarma başvurayı bir köşeye sürükleyip orada dövmüştür. Başvuran daha sonra Gebze Devlet Hastanesine götürülmüş ancak tedavisi tamamlanmadan, dört gün sonra cezaevine geri getirilmiştir.

C. Hükümetin olaylara ilişkin beyanı

“Hayata Dönüş” adı verilen operasyon, 19 Aralık 2000 günü saat sabah 4.30’da, güvenlik güçlerinin ana girişten cezaevine girmeleriyle başlamıştır. O sırada mahkûmlardan biri kapıyı kapatmaya çalışmış ve diğer mahkûmlara güvenlik güçlerinin geldiğini haber vermiştir. Bunun üzerine mahkûmlar ana holün ikinci kapısını kilitlemiş ve barikat kurarak kapatmıştır. Jandarmalar mahkûmların toplandığı barikatlı alandan bir el silah sesi geldiğini duymuştur.

Güvenlik güçlerinin yaptığı çağrılara rağmen mahkûmlar barikatları kaldırmamış, güvenlik güçleri mahkûmların direncini kırarak hücrelere girmiştir. O sırada açlık grevinde olan yedi mahkûm ve operasyonda yaralanan altı mahkûm hastaneye kaldırılmıştır.

Operasyon aynı gün akşam saat 9.00 sıralarında tamamlanmıştır. Hücrelerde ele geçirilen ve mahkûmlar tarafından silah olarak kullanılan tahta ve demir çubuklara güvenlik güçlerince el konulmuştur.

D. Taraflarca sunulan belgeye dayalı deliller

19 Aralık 2000 tarihinde savcı ve jandarma personeli tarafından düzenlenen iki rapora göre aynı gün 4.30 sıralarında başlatılan operasyonun amacı açlık grevi yapan mahkûmları hastaneye sevketmektir. Mahkûmlar işbirliği yapmayı reddettiğinden onları cezaevinden çıkarmak için güç kullanmak zorunda kalınmıştır. Mahkûmların ayakta durduğu, barikatların arkasındaki bölgeden silah sesi gelmiştir. Operasyondan sonra açlık grevindeki mahkûmlar ve başvuran dahil diğer yaralılar hastaneye kaldırılmış, sol bacağından yaralanan başvuranın tedavisine başlanmıştır. Operasyondan hemen sonra ve 12 Ocak, 16 Ocak, 18 Ocak, 19 Ocak, 23 Mart ve 25 Mayıs 2001 tarihlerinde cezaevinde yapılan aramalarda ateşli silaha rastlanmamıştır.

15 Nisan 2001 tarihli suç duyurusunda başvuran jandarmaların mahkûmlara ateş açtığını iddia etmiş, vurulması ve kötü muameleye uğramasının sorumlularının yargılanmasını Gebze Savcılığından talep etmiştir. Gebze savcısı başvurayı 16 Mayıs 2001 tarihinde sorgulamış, başvuran şikâyetini sürdürerek hastaneden dönüşte de jandarmalarca dövüldüğünü ve cezaevi tavanında mermi izlerinin halen görünür vaziyette olduğunu belirtmiştir.

17 Temmuz 2001 tarihinde Gebze savcısı, operasyonda görev alan A.Y. adlı jandarmayı sorgulamış, şahıs operasyon sırasında silahını kullanmadığını, operasyondan sonra mermi ya da boş kovan ele geçirilmediğini belirtmiştir.

Gebze savcısı 17 Temmuz 2001 tarihli iddianamesinde başvuran ve 200’den fazla mahkûmu kolluk kuvvetlerinin görev yapmasına engel olmak ve cezai yaptırım gerektiren hasara yol açmakla suçlamıştır.

29 Ağustos 2001 tarihinde cezaevinde yapılan aramada bir tabanca ve yedi adet mermi cezaevi yetkililerince ele geçirilmiştir.

Gebze savcısı 6 Aralık 2001 tarihinde cezaevinin güvenliğinden sorumlu jandarma yetkilisi S.Y.’yi sorgulamış, S.Y. aramalarda toplam üç tabancanın ele geçirildiğini, başvuranın mahkûmlar tarafından bu silahlardan biriyle vurulmuş olabileceğini, kendisinin ve komutası altındaki diğer jandarmaların operasyon sırasında ateş etmediğini ifade etmiştir.

22 Ocak 2002 tarihinde iki tabanca daha, 33 mermiyle birlikte ele geçirilmiştir.

Başvuran 11 Haziran 2002 tarihli ifadesinde iddialarını tekrarlamış ve vurulduktan sonra kendisine yardım eden dört mahkûmun adını vermiş, savcının uzun taleplerinden sonra sözkonusu mahkûmlardan biri bulunabilmiş, sözkonusu mahkûm başvuranın jandarmaların açtığı ateş sonucu vurulduğu iddiasını doğrulamıştır.

Gebze savcısı, 27 Mayıs 2004 tarihinde Gebze Kaymakamı'na gönderdiği yazıda, başvuranın yaralanmasından sorumlu olduğu iddia edilen iki jandarma mensubunun yargılanması için izin verilmesini talep etmiş, kaymakam talebi 21 Ekim 2004 tarihinde reddetmiştir.

Başvuran karara itiraz etmiş, itirazı inceleyen Sakarya Bölge İdare Mahkemesi adli soruşturma yapılması gerektiğine hükmederek kaymakamın kararını bozmuştur.

Gebze savcısı, Gebze Cezaevi Jandarma Komutanlığına muhatap 13 Eylül 2005 tarihli yazı ile, ilave sorgulama için sözkonusu iki görevlinin makamına gönderilmesini talep etmiş, 15 Kasım 2005 tarihinde bir görevli, sözkonusu şahısların artık cezaevinde görev yapmadığını savcıya bildirmiştir.

Savcı, 18 Kasım 2005 tarihinde başvurana ateş açtığı iddia edilen iki jandarma mensubu hakkında kovuşturma yapılmamasına karar vermiştir. Savcı, başvuranın sözkonusu personel tarafından vurulduğuna ilişkin yeterli delil bulunmadığını belirtmiş, başvuranın mahkûmlardan biri tarafından vurulduğu görüşünü ifade etmiştir.

Başvuran, savcının kararına 26 Aralık 2005 tarihinde itiraz etmiş, soruşturmanın makul süre içerisinde veya bağımsız ve tarafsız bir şekilde yapılmadığını savunmuştur. Ayrıca savcının olayın TV kayıtları, diğer görgü tanıklarının ifadeleri ve tıbbi raporlar gibi mevcut tüm delilleri toplamadığını iddia etmiştir.

Başvuranın itirazı Kartal Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 14 Mart 2006 tarihinde reddedilmiş, karar başvurana 21 Nisan 2006 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Başvuran ve diğer mahkûmlar hakkında açılan dava, kolluk kuvvetlerinin görev yapmalarına engel olma suçu itibarıyla, 12 Mart 2009 tarihinde zamanaşımı nedeniyle reddedilmiştir.

Başvuran 2004 yılında cezaevinden salıverilmiştir.

HUKUK

I. AİHS'NİN 2, 3, 6 VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran AİHS'nin 2. maddesine dayanarak; jandarmaların patlayıcı ve ateşli silah kullanarak yaşam hakkını hiçe saydıklarını ve hayatta kalmasının tamamen şans eseri olduğunu öne sürmüştür. Ayrıca AİHS'nin 3. maddesine dayalı olarak; silahla vurulması, dövülmesi ve göz yaşartıcı gaza maruz bırakılmasının insanlık dışı ve alçaltıcı muamele teşkil ettiğini ileri sürmüştür. AİHS'nin 6 ve 13. maddelerine dayanarak; iddialarının ulusal safhada, etkili bir şekilde soruşturulmadığını ifade etmiştir.

Hükümet görüşlere karşı çıkmıştır.

AİHM öncelikle Hükümetin, AİHS'nin 2. maddesinin uygulanabilirliğine itiraz etmediğini kaydeder. Her halükârda AİHM, cezaevi ortamında ateşli silah kullanımının potansiyel olarak ölümcül olması ve hayatını tehlikeye atmış olması nedeniyle, başvuranın tesadüfi olarak hayatta kalmasının, şikâyetin AİHS'nin 2. maddesi bağlamında incelenmesine engel olmadığı kanaatindedir (bkz. *mutatis mutandis*, *Makaratzis – Yunanistan* [BD], no. 50385/99; *Osman – İngiltere*, *Karar Raporları* 1998-VIII; *Yaşa – Türkiye*, *Raporlar* 1998-VI).

Nitekim AİHM, mağdurun tartışma konusu eylem sonucunda hayatını kaybetmediği birtakım davalardaki şikâyetleri sözkonusu maddeye dayalı olarak incelemiştir (bkz. *diğer davalar arasında*, *Alkın – Türkiye*, no. 75588/01 ve *Perişan vd. – Türkiye*, no. 12336/03).

Yukarıda belirtilenler ışığında ve güvenlik operasyonunun genel bir değerlendirmesi yapıldığında AİHM, başvuranın şikâyetlerinin sadece 2. madde kapsamında incelenmesine karar vermiştir.

A. Kabuledilebilirlik

Hükümet başvuranın AİHS'nin 35/1 maddesi kapsamındaki mevcut iç hukuk yollarını tüketmediğini savunmuştur. Bu bağlamda, kötü muamele mağduru olduğunu iddia eden kişilere yönelik olarak iç hukukta çeşitli medeni ve idari çarelerin bulunduğunu ve başvuranın uğradığını iddia ettiği zararın telafisini talep edebileceğini ifade etmiştir.

Başvuran AİHM'nin içtihadına atıfta bulunarak, iç hukuk yollarını tüketilmesi yükümlülüğünü yerine getirdiğini savunmuştur. Başvurana göre Hükümetin değindiği hukuk yolları etkisizdir.

AİHM, daha önce benzer davalarda yapılan, benzer nitelikteki ön itirazları inceleyip reddettiğini hatırlatır (bkz. özellikle, *Atalay – Türkiye*, no. 1249/03; *Karayiğit – Türkiye*, no. 63181/00). AİHM, sorumluların tespit edilmesi ve cezalandırılmasından ziyade tazminat ödenmesi amaçlandığından, Hükümetçe belirtilen hukuk yollarının sözleşmecî devletin AİHS'nin 2 ve 3. maddelerinde belirtilen yükümlülükleri bakımından yeterli olarak değerlendirilemeyeceği yönündeki eski kararlarını hatırlatır. Bu bağlamda AİHM, bilinçli kötü muamele ya da kanun dışı güç kullanımının ölümle sonuçlandığı davalarda AİHS'nin 2 ya da 3. maddesinin ihlalinin sadece kurbanın yakınlarına tazminat ödenmesi yoluyla telafi edilemeyeceğini hatırlatır (bkz. *Leonidis – Yunanistan*, no. 43326/05). Bunun nedeni, yetkili makamların polisin kasıtlı kötü muamelede bulunduğu olaylarda izlenmesi gereken yolu tazminat ödemeye indirgeyip, sorumluların yargılanması ve cezalandırılması için gerekenleri yapmamaları halinde, bazı durumlarda devlet görevlilerinin, fiili dokunulmazlıkla, denetimlerindeki kişilerin haklarını suistimal etmelerinin mümkün olması ve bu durumda öldürme, işkence, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere ilişkin genel yasağın, temel önemine rağmen uygulamada etkisiz kalacak olmasıdır (bkz. *Nikolova ve Velichkova – Bulgaristan*, no. 7888/03 ve kararda anılan diğer davalar).

AİHM sözkonusu davada yukarıda belirtilen davalardaki tespitlerinden ayrılmasını gerektirecek özel koşullar tespit etmemiştir. Bu nedenle Hükümetin itirazını reddeder.

AİHM, AİHS'nin 2. maddesine dayalı şikâyetin AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde dayanaktan yoksun olmadığını, şikâyetin başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru taşımadığını gözlemler. Bu nedenle şikâyet kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

Başvuran, operasyon sırasında jandarmalardan biri tarafından vurulduğunu ve dövüldüğünü savunmuştur. Ayrıca, iddiaları hakkında yürütülen soruşturmanın ivedi ve etkili olmadığını belirtmiştir. Başvurana göre, operasyondan birkaç ay sonra cezaevinde bulunan tabancalardan biriyle vurulmuş olabileceği iddiası, operasyondan hemen sonra düzenlenen ve operasyon sırasında veya sonrasında cezaevinde hiçbir silah bulunmadığının belirtildiği resmi belgelere ters düşmektedir.

Hükümet başvuranın jandarmalar tarafından vurulduğunu reddetmiş, başvuranın mahkûmlardan biri tarafından vurulduğunu savunmuştur. Jandarmanın mahkûmların direncine karşılık vermek için makul oranda güç kullandıklarını ifade etmiştir. Yargı makamlarınca etkili bir soruşturma yürütülmüş, yetkililer ellerindeki delillere dayanarak başvuranın jandarma tarafından vurulmadığı ve kötü muamele görmediği sonucuna varmıştır.

AİHM yerleşmiş içtihadına göre, devletlerin kendi gözetimleri altında meydana gelen yaralanma ve ölümlere makul bir açıklama getirmekle yükümlü olduğunu hatırlatır. Aksi halde AİHS'nin 3 veya 2. maddelerine dayalı açık bir sorun ortaya çıkmaktadır (bkz., özellikle *Selmouni – Fransa* [BD], no. 25803/94; *Salman – Türkiye* [BD], no. 21986/93). Bunun altında yatan gerekçe gözaltında/cezaevlerinde bulunan insanların savunmasız bir konumda olmaları ve yetkililerin onları korumakla yükümlü olmasıdır. Hükümetin silah sesinin barikatların gerisinden geldiği ifadesinden başvuranın devletin kontrolü altında olan bir bölgede bulunmadığının anlaşıldığı kabul edilse bile AİHM, bir cezaevinin normal işleyişinin sağlanamamasının devletleri mahkûmlara yönelik yükümlülüklerinden kurtaramayacağını yineler (bkz. *mutatis mutandis*, *İsmail Altun - Türkiye*, no. 22932/02).

Hükümetin başvuranın yaralanması hakkında açıklama yapma yükümlülüğünden tatmin edici bir şekilde ibra olup olmadığının tespiti için ulusal makamlar tarafından yürütülen soruşturma ve bundan elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurulmalıdır (bkz. *Özcan vd. – Türkiye*, no. 18893/05; *Beker – Türkiye*, no. 27866/03).

Dolayısıyla AİHM, ulusal makamların yürüttüğü soruşturmanın başvuranın yaralanmasını çevreleyen gerçek olayların tespitini sağlar nitelikte olup olmadığını ve dolayısıyla Hükümetin olayı açıklama yükümlülüğünden tatmin edici bir şekilde ibra olup olmadığını inceleyecektir (bkz. *mutatis mutandis*, *Beker*, yukarıda anılan; *Özcan vd*, yukarıda anılan).

AİHM yetkililerin, bir mahkûmun silahla yaralanması olayıyla karşı karşıya kalmaları halinde atmaları gereken ilk ve en önemli adım olaydan hemen sonra mermi, silah ve boş kovan gibi delilleri aramak ve olayın tüm görgü tanıklarını bulmak olması gerektiği kanısındadır. Ancak soruşturmada bu en temel adımların atıldığını gösteren bilgi veya belge AİHM'ye sunulmamıştır.

AİHM ulusal makamların başvuranın 15 Nisan 2001 tarihinde yaptığı suç duyurusunu alır almaz harekete geçmediğini gözlemler. Soruşturmanın titizlik ve ivedilikle yürütüldüğü

de söylenemez. Başvuranın 15 Nisan 2001 tarihinde yetkililere suç duyurusunda bulunması ve soruşturmanın 14 Mart 2006 tarihinde kapatılması arasında beş yıl gibi oldukça uzun bir süre geçmiştir. Soruşturmanın haddinden fazla uzun süresi, bu süre içerisinde atılan adımların kısıtlı oluşu nedeniyle daha gözle görülür hale gelmektedir. AİHM, savcılar tarafından, birkaç jandarma mensubunun ve başvuranın iki mahkûm arkadaşının sorgulanmasından başka anlamlı adımın atılmamış olduğunu gözlemler.

Askeri muhakkik tarafından atılan adımlara (olaylarda adı geçen iki jandarma mensubunun sorgulanmasından ibarettir) ilişkin olarak AİHM, olaylara karışan güvenlik gücü mensuplarının üstleri tarafından yürütülen bu tür soruşturmaların AİHS bağlamında etkili bir soruşturmanın bağımsız ve tarafsızlık şartını yerine getiremeyeceğini hatırlatır. Dolayısıyla AİHM bu türde soruşturmalara önem vermemektedir. Nitekim savcının jandarmaların yargılanması için izin talebinde bulunduğu idari usulün AİHS'nin 35/1 maddesi çerçevesinde etkili bir hukuk yolu olarak görülemeyeceğine hükmetmiştir (bkz. *Ümit Gül – Türkiye*, no. 7880/02).

Ayrıca, çeşitli kurumlar arasındaki işbirliği eksikliği nedeniyle, olaylara ilk elden şahit olduğu başvuran tarafından ifade edilen dört mahkûmdan ikisinin yerinin tespit edilip sorgulanmaları için bir buçuk yıl geçmesi ve Gebze savcısının çok sayıda yazı yazması gerekmiştir. Bu süre içerisinde soruşturmada başka adım atılmamıştır. Ayrıca, Sakarya Bölge Mahkemesinin soruşturma yapılması için dava dosyasını savcıya göndermesinin ardından savcı, başvuranın vurulması olayında adı geçen iki görevlinin bulunması için iki defa girişimde bulunmuş ancak başarılı olamayınca sözkonusu görevlileri sorgulamadan ve başka adım atmadan soruşturmanın kapatılmasına karar vermiştir.

Ek olarak, o sırada cezaevinde görünüşe göre çok sayıda mahkûm olmasına rağmen sadece iki mahkûm yetkililerce sorgulanmıştır. Sözkonusu mahkûmlardan birinin verdiği bilgilerin başvuranın beyanını destekler nitelikte olmasına karşın savcıların bu bilgilere ağırlık vermediği görülmektedir.

Belirtilen hususlar ışığında AİHM, elindeki bilgilerin soruşturmanın ayrıntılı bir şekilde yürütülmediğini ve dolayısıyla AİHS bağlamında etkili soruşturma gereklerini yerine getiremediğini gösterdiği kanısındadır. Sonuç olarak soruşturma, başvuranın vurulması olayını çevreleyen gerçek koşulların ve failin kimliğinin tespitini sağlar nitelikte yürütülmemiştir. Dolayısıyla Hükümet başvuranın cezaevinde iken nasıl yaralandığına inandırıcı bir açıklama getirme sorumluluğunu yerine getirememiştir.

Bu nedenle AİHS'nin 2. maddesi ihlal edilmiştir.

AİHM, yukarıda ulaştığı sonucu göz önünde bulundurarak başvuranın kalan iddialarının AİHS'nin 3, 6 ve 13. maddeleri çerçevesinde incelenmesini gerekli görmemektedir.

II. AİHS'NİN 14. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran son olarak AİHS'nin 14. maddesine dayanarak, devletin resmi politikalarına uymayan siyasi görüşleri nedeniyle kötü muameleye uğradığını öne sürmüş, Hükümet görüşe itiraz etmiştir.

Hükümet başvuranın iddiasını tarafına iletilen deliller ışığında incelemiş olup sözkonusu iddianın kanıtlanması için yeterli dayanak bulunmadığını değerlendirir.

Dolayısıyla sözkonusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olmasından AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran 95,000 Euro manevi tazminat talep etmiş, Hükümet miktarın aşırı ve kabul edilemez olduğunu savunmuştur.

AİHM başvurana, yukarıda tespit edilen AİHS'nin 2. maddesinin ihlali nedeniyle 18,000 Euro manevi tazminat ödenmesini uygun bulmaktadır.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran AİHM önündeki masraf ve giderler için 6,760 Euro talep etmiştir. 6,460 Euro avukatlık ücreti sözkonusu miktara dahildir. Başvuran, talebini desteklemek üzere AİHM'ye, avukatlarının dava üzerinde toplam 45 saat çalıştıklarını gösteren bir süre çizelgesi, bir ücret sözleşmesi ve başvuranın avukatlarına, yukarıda belirtilen ücretlerden yaklaşık 1,650 Euro'sunu ödediğini gösteren bir fatura ibraz etmiştir.

Kalan 310 Euro ise tercüme, kırtasiye ve posta masraflarını kapsamakta olup bu kalemlere dair belge ibraz edilmemiştir.

Hükümet, sözkonusu taleplerin belirsiz, belgeye dayalı delillerle desteklenmemiş ve aşırı olduğunu savunmuştur.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Sözkonusu davada elindeki bilgileri ve yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak AİHM, başvurana Avrupa Konseyi'nden adli yardım olarak ödenen 850 Euro düşüldükten sonra 3,500 Euro ödenmesini makul bulmaktadır.

C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizinin, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesini uygun görmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM,

1. Oybirliğiyle; AİHS'nin 14. maddesine dayalı şikâyetin kabuledilemez, başvurunun kalan kısmının ise kabuledilebilir olduğuna;
2. 3'e karşı 4 oyla; AİHS'nin 2. maddesinin ihlal edildiğine;
3. 3'e karşı 4 oyla; AİHS'nin 3. maddesine dayalı şikâyetlerin incelenmesine gerek bulunmadığına;
4. Oybirliğiyle; AİHS'nin 6 ve 13. maddelerine dayalı şikâyetlerin incelenmesine gerek bulunmadığına;
5. Oybirliğiyle;
 - (a) Savunmacı devletin başvurana, AİHS'nin 44/2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmek ve uygulanabilecek tüm vergilerden muaf tutulmak üzere:
 - (i) 18,000 (on sekiz bin) Euro manevi tazminat;
 - (ii) Adli yardım olarak verilen 850 (sekiz yüz elli) Euro çıkarılmak üzere, 3,500 (üç bin beş yüz) Euro yargılama masraf ve giderleri ödemesine;
 - (b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin sona erdiği tarihten ödemenin yapılmasına kadar geçen süre için, sözkonusu meblağlara, Avrupa Merkez Bankası'nın anılan dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklemek suretiyle belirlenecek basit faiz uygulanmasına;
6. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragrafları uyarınca 12 Nisan 2011 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.